

Termelői csoportok vis maior igazolása

2010. szeptember 13.

Vis maior igazolás termelői csoportok részére

A Vidékfejlesztési Minisztérium szeptember 7.-én állásfoglalást tett közzé az idei rendkívüli időjárás következtében bekövetkezett termés kiesés miatti vis maior helyzettel kapcsolatban. Megkeresésünkre a Vidékfejlesztési Minisztérium agrárgazdaságért felelős államtitkára a vis maior helyzet termelői csoportokat érintő kérdéseinkre adott válaszában úgy foglalt állást, hogy az igazolás kérelemre történő kiadásának - a tagok adatai alapján - a termelői csoport számára nincs akadálya. Ez az igazolás a termés kiesés következtében jelentkező árbevétel kiesés miatti esetleges szankciók elkerülését is lehetővé teszi. Az alábbiakban részletesen közöljük a VM vis maiorral kapcsolatos állásfoglalását az államtitkári levél - dőlt betűkkel közölt - vonatkozó részének idézése után.

" A termelői csoportokról szóló 81/2004 (V.4.) FVM rendelet (a továbbiakban rendelet) 1.A) számú melléklete tartalmazza a termelő tagok földterületére (és termelésére) vonatkozó adatokat. Ha a termelői csoport a tagok földterületeinek adatait a vis maior eseményt igazoló hatósági bizonyítvány kiadásához szükséges terület-azonosító adatokat tartalmazó kérelmekkel kiegészíti, azokat a termelői csoport vis maior igazolási kérelméhez mellékeli, úgy a megjelölt területekre vonatkozó, vis maior eseményt igazoló hatósági bizonyítvány kiadásának álláspontunk szerint nincs akadálya.

Az ÚMVP támogatásokkal kapcsolatban elmondható, hogy a termelői csoportokat ért vis maior események csökkentik a szervezet árbevételét, amely szélsőséges esetben elérheti a rendeletben meghatározott minimális árbevételi szintet. A rendelet 5.§.-ának (5) bekezdése értelmében az árbevételi szint teljesítése során a tagoknál bekövetkezett és igazolt vis maior miatti kieséseket figyelembe kell venni. Tehát a VM emiatt nem kezdeményezi az ÚMVP támogatási jogosultságok is jelentő termelői csoport elismerés visszavonását. Az azonban kétségtelen, hogy a termelői csoportok létrehozásához és működéséhez adott ÚMVP-támogatások alapja a tényadatokkal igazolt árbevétel. Ez alapján az árbevétel kiesés nem képezheti a támogatás alapját."

VM közlemény

A Vidékfejlesztési Minisztérium elfogadhatatlannak tartja, hogy egyes terményfelvásárlók figyelmen kívül hagyják a magyar gazdákat sújtó vis maior helyzetet, és kötbért követelnek tőlük. A minisztérium kiáll a gazdák mellett, és a felvásárlókat felszólítja a törvény betartására.

A minisztérium információi szerint egyes terményfelvásárlással foglalkozó vállalkozások nem fogadják el a gazdák vis maior (szélvihar, jégeső, belvíz, árvíz) igazolását, és kötbér megfizetését, illetve terményt követelnek a velük szerződésben álló gazdálkodóktól. A termelők emiatt a fizetésektelenség határára sodródhatnak, hiszen a termésük nagy része, de akár teljes mennyisége is megsemmisült.

A Vidékfejlesztési Minisztérium tudatában van annak, hogy egyedi szerződések megítélése a bíróság, vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, azonban jogot formál arra, hogy amennyiben agrárpolitikai célkitűzéseivel ellentétes kereskedelmi gyakorlatról szerez tudomást, álláspontját a széles nyilvánossággal is megismertesse.

A Vidékfejlesztési Minisztérium – az érintett gazdák, gazdálkodók kérésére – ismételten kinyilvánítja azon álláspontját, miszerint a vis maior igazolással rendelkező gazdákat, gazdálkodókat, valamint az igazolásokban megjelölt területeket nemcsak a támogatások igénybevételevel összefüggő, hanem más – ide értve a polgári jogviszonyokat is – eljárásokban is vis maior esemény által sújtott gazdának, gazdálkodónak, valamint területnek tekinti. Ezt a minisztériumi álláspontot a bírói gyakorlat is alátámasztja.

A Vidékfejlesztési Minisztériumhoz számos bejelentés érkezett arról, hogy az idén, tavasszal a felvásárlók a 2010. évi termésre úgy kötöttek adásvételi szerződést, hogy az áru valójában még meg sem termett. A Ptk. rendelkezései értelmében a szerződéseket nem elnevezésük, hanem tartalmuk alapján kell megítélni. Ebben az időpontban az érintettek a kereskedelmi gyakorlat szerint 2010. évi termésű gabonafélékre legfeljebb szállítási, vagy mezőgazdasági termékértékesítési szerződést köthettek volna.

Információkat kaptunk arról is, hogy több felvásárló a nem teljesítő gazdákat, gazdálkodókat kötbér megfizetésére kívánja kötelezni. A Ptk.246.§ (1) bekezdése értelmében kötbér csak a kötelezettnek felróható magatartás esetén követelhető. Az igazolt vis maior eset mentesíti a kötelezettet a kötbér megfizetése alól.

Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy amennyiben a vis maior miatti károkozás csak a termés egy részét érintette, az érintett gazdáknak, gazdálkodóknak

szerződéseiket arányosan teljesíteniük kell.